

תלמידים, אנשי צוות, מכובדי....

היום, יום שלישי, כז' בניסן תשפ"ג, מציינים ברחבי המדינה את יום הזיכרון לשואה ולגבורה. בעולם מציינים השנה 80 שנה למרד גטו ורשה אשר התחולל בחודשים אפריל- מאי 1943.

אצלינו, בתיכון שיטים דרכא, הטקס השנה הוא בסימן "אנו הזיכרון"

בני עמינו, בני משפחותינו לא הלכו "כצאן לטבח" כפי שהיה מקובל לחשוב במשך שנים רבות. הם נאבקו באופן יומיומי כדי לשמור על זהותם, תרבותם ודתם, כדי לשמור על אנושיותם. בצד המאבק הפיזי נגד הנאצים ועוזריהם, מאבק שבא לידי ביטוי במרידות, בהצטרפות לפרטיזנים ביערות, היה גם המאבק לשמור על התרבות היהודית המפוארת. היהודים בגטאות יזמו פעולות חינוך במחתרת, הוציאו עיתוני מחתרת וניהלו פעילות פוליטית ענפה. יהודים דתיים נאבקו על קיום הקהילה, על תפילה במניין או על קיום סמלי של לוח השנה היהודי אפילו במחנות הריכוז. מוזיקה יהודית המשיכה להתנגן בקונצרטים שארגנו ועדות התרבות בגטאות או ביערות בכלי נגינה שנלקחו בזמן המנוסה. ציורים, שירים וסיפורים נוצרו והוסתרו כדי לשמרם לדורות הבאים. כדי לזכור את העבר, לכאוב את ההווה ולחלום את העתיד.

גם בתקופה חשוכה ואפלה זו, בה נדמה כי כל האירועים הם קורח המציאות, אותם שורדי שואה בחרו...הם בחרו בחיים, הם בחרו לשמר את צלם האנוש.

כאשר דרכה לראשונה רגלי על אדמת פולין, יחד עם תלמידי ביה"ס לפני למעלה מעשר שנים, ניסיתי להבין את שעבר על בני עמינו- על משפחתי באותן שנים נוראיות- ימי מלחמת העולם השנייה ושואת העם היהודי. ניסיתי.... אך ללא הצלחה –

כי איך אפשר להבין את המאבק היומיומי למנת אוכל, כאשר אנחנו לא רעבים?

איך אבין את ההתמודדות עם הקור והשלג, או את ההתמודדות עם החום הבלתי נסבל, כאשר יש לי מעיל ללבוש כשקר, ומטריה – למקרה שירד גשם.

איך ניתן להבין את הצפיפות ואת חוסר הפרטיות שאפיינו את החיים בגטאות – כאשר לכל אחד מילדי היתה בבית מיטה משלו?

הורי, זכרם לברכה, עברו את תקופת השואה כילדים, אמא גורשה מביה"ס בתחילת שנת הלימודים בהיותה בכתה ו' - רק בשל היותה יהודיה - ואילו אבא, כנער צעיר, בן גילכם, עבד בעבודות פרך ברומניה.

עם עלייתם לארץ, לאחר תום המלחמה, גורשו ע"י השלטון הבריטי לקפריסין.

הורי מעולם לא ויתרו על החלום לחיות במדינה משלהם שיש לה צבא והיא תגן ותיתן מענה לכל אזרחיה. עם עלייתם לארץ, התגייס אבא לצבא ושירת שנים רבות בצה"ל.

הורי ששרדו את שואת יהודי רומניה, היו גאים כל כך במדינתם.

לפני עשרים שנה זכיתי לנסוע איתם לטיול שורשים ברומניה, להתפלל בבית הכנסת בו אמי התפללה כילדה, להדליק נרות זיכרון על קברי סבתי וסבי שלא זכו לעלות לארץ.

כילדה לא ידעתי לשאול, לא הבנתי את חשיבותה של ההיסטוריה המשפחתית העניפה. רק כאדם בוגר הבנתי את המשמעות ולשמחתי זכיתי לשמוע עוד קצת סיפורים על משפחתי ומשפחתו של רוני אישי.

אנחנו לא היינו שם. לא עברנו, לא חווינו - אך עלינו לקבל על עצמינו את האחריות לזכר ולזכר באחריות. נקבל על עצמינו להגשים באחריות את צוואתם של בני עמינו שנרצחו בשואה על אדמת אירופה, אפריקה ואסיה. צוואה אשר מחייבת אותנו לראות ולכבד את האדם באשר הוא אדם, מחייבת אותנו למצוא את הטוב, להתנער מהמילים הרעות המסיתות, כיוון שראינו וחווינו על בשרינו לאן ההסתה המילולית עלולה להוביל.

מגילת העצמאות אשר נכתבה ערב הקמת מדינת ישראל מתבססת על ההיסטוריה של עמינו החל מתקופת הנביאים ועד השואה .

דווקא בימים אלה , בהם אנו מרגישים שהיציבות מתערערת, נזכור את המסר החשוב כל כך במגילת העצמאות " מדינת ישראל תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה, תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין, תבטיח חופש דת, מצפון, לשון חינוך ותרבות."

לאחר שנאמר קינה על השמד והחרבן, לאחר שנספר על הרע ועל העמידה כנגדו, נשאל את עצמינו: מה נוכל ללמוד כאן ועכשיו? מה נוכל עוד לעשות שטרם עשינו?

ומכאן, מעל במה זו, אני קוראת לכם נערות ונערים יקרים שלנו, זיכרו באחריות גדולה את התקופה החשוכה מכל בהיסטוריה של האנושות, לימדו וזיכרו על מנת שהיסטוריה זו לעולם לא תחזור.

ואסיים בשיר שכתב שי אהרונוב:

כוכב צהב / שי אהרונוב

מנחם הקטן שאל
תתי למה יש לנו טלאי צהב?
זה אינו טלאי זה כוכב,
הבט אל השמים בלילה,
רואה אתה את הכוכבים,
ראה כמה הם מיחדים וזוהרים.
אלוהים שם אותם שם להאיר את דרכו
של האדם.
ואלו ביום כשלא רואים אותם בכלל,
אלוהים רצה שאנו נזהר כמותם
לכל מקום שלא נלך,
יהודי, יזקה יהודי, יאיר פניו ויחייך